

Prisrčni stiki z domačo zemljo

Prejšnji teden so bili na obisku v naši občini otroci slovenskih delavcev na začasnem delu v avstrijski pokrajini Vorarlberg. V Ljubljano je prispelo 9 otrok, njihova tovarišica in predstavnica sveta staršev; zanimanje med otroki je bilo še večje, vendar se je zataknilo pri formalnostih za skupinski potni list.



Antonija Brelec

Na železniški postaji so goste iz Avstrije sprejeli ravnatelj in učenci osnovne šole Jožeta Potrča, ki so potem teden dni gostili sovrstnike iz Avstrije. Osnovna šola je pripravila tudi pester celotedenski program za te otroke, ki so si prvi dan najprej ogledali me-

sto, drugi dan pa so že sodelovali pri rednem pouku na šoli Jožeta Potrča.

Obiskala jih je tudi mladinska pisateljica Branka Jurca. Enega izmed dnevov bivanja v naši občini so namenili za enodnevno ekskurzijo na Štajersko. V prostorih Viba filma so si ogledali mladinski film Sreča na vrhovi, imeli so športna srečanja, obiskali Lipico ter Postojno in si nazadnje ogledali še kulturni dom Ivana Cankarja. Torej zelo pester, predvsem pa koristen teden za slovenske otroke, ki trenutno živijo v Avstriji. Ob slovesu je bilo tako Ljubljancem kot tudi gostom precej težko in obljubili so si, da bodo te stike še obnovljali.

Otroke staršev, ki so na začasnem delu v tujini je spremljala Antonija Brelec, ki že dve leti poučuje slovenske otroke v avstrijski pokrajini Vorarlberg. Sicer pa je matična šola Antonije Brelec prav

OŠ Jožeta Potrča, od koder je pogodbeno odšla za štiri leta v Avstrijo. Prej je učila tudi v Berlinu, tako da ima pri poučevanju slovenskih otrok v tujini zelo bogate izkušnje.

»Vorarlberg je ena izmed avstrijskih pokrajin, ki leži na tromeji med Švico, Avstrijo in Nemčijo. Poučujem dopolnilni pouk v slovenščini za naše otroke v različnih krajih te pokrajine in sicer na šolah, ki so jih uradno določile avstrijske šolske oblasti. Pri tem moram takoj poudariti, da nam Avstrija zelo pomaga pri našem delu in z njihovo šolsko strukturo zelo dobro sodelujemo. Tako vsak dan potujem iz kraja v kraj, od šole do šole v tej pokrajini in skupaj učim okoli 70 slovenskih otrok.«

Antonija Brelec je opisala tudi bogate aktivnosti teh otrok. Sodelujejo z jugoslovanskimi društvi v tej pokrajini, kjer je posebej aktivno kulturno društvo Mura. Ob raznih priložnostih, kot je na primer dan žena ali slovenski kulturni praznik in dan republike pripravijo otroci proslave s kulturnim programom. Poleg tega pa se večina teh otrok tudi poteguje za bralno značko.



Otroci delavcev na začasnem delu v tujini na ljubljanski železniški postaji

»Sodelovanje z OŠ Jožeta Potrča pa ni omejeno samo na ta obisk. Zelo smo bili veseli, ko so nam pred kratkim poslali učenci te šole kopico lepih slovenskih knjig. Že prej pa so otroci iz vse občine Center namenili del denarja, ki so ga zbrali s prodajo starega papirja, za slovenske knjige sovrstnikom v Avstriji.

Menim, da so takšni organizirani obiski otrok zelo koristni, saj spoznavajo sovrstnike, naš jezik in kulturo. Zato bi želeli poleg občine Center navezati stike še z občino Lendava, saj veliko staršev teh otrok izhaja iz Pomurja in Štajerske,« je povedala Antonija Brelec.

BESEDILO IN FOTOGRAFIJE MIRKO PETEK

Tekmovanje v počastitev dneva mladosti

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center organizira v tednu mladih občine Ljubljana Center tradicionalno tekmovanje v počastitev dneva mladosti.

Tekmovanja bodo od 14. do 19. maja v naslednjih panogah: odbojka, košarka, streljanje in kegljanje za mladinke in mladince ter mali nogomet za mladince.

SPREHOD MED DELAVCI V NOČNI LJUBLJANI

Električne svetilke namesto sonca

Ni bil običajen sprehod po ulicah naše občine. Prva posebnost je bila, da sem hodil ponoči med soboto in nedeljo, druga, da so bili povsod preseñeni, zakaj sem se odpravil na tak obhod ponoči in tretja, da so priznali, da sem jim vsaj za nekaj minut popestril počasni se premikajoče nočne ure.

V Pletenini so tisto noč delali pod vodstvom izmenovodje Džordža Ajtovskega. Za njihovo nemoteno delo je skrbel varnostnik Franc Rojec. Nisem prišel dlje kot do oken, skozi katera sem lahko pokukal v barvarno. »Ta je v vseh tekstilnih tovarnah najbolj varovani prostor. Vsi znamo tkati, krojiti, šivati, nikakor pa ne uspe vsem, da bi dobili željeni odtenek barve. Ker je za to potrebno večurno delo. Strogo varujemo pridobitve. Zato vas ne smem spustiti v te proizvodne prostore. Delamo za izvoz in sicer že vse aprilske sobote in nedelje. Nocoj preizkušamo tudi novi »mini soft« stroj. Seveda nas bo v drugi polovici noči pritiskal spanec, a premagali ga bomo s kavo, ki nam jo je dodelila tovarna,« je v imenu vseh pripovedoval izmenovodja.

Bloki na ulicah Starega Vodmata so bili uklenjeni v avtomobilsko pločevino. Kako bi pomagali gasilci, reševalci, če bi se zgodila v njih nesreča?

Rešilci pripeljejo v porodnišnico na Šlajmerjevi po polnoči okrog štirideset odstotkov bodočih mamic. Tisto noč je bil prvi ginekolog – porodničar dr. Vasilij Cerar. Bila je prva noč v 48 ur trajajočem dežurstvu. »Zeleli bi imeti le po 24 ur dežurstva ob sobotah in nedeljah. Res je, da sem se v 14 letih



Rudi Mihalec

navadil tudi nočnega dela, a vedno se bojim zadnjih nočnih ur. Takrat se zelo težko odločim za zahtevnejše operativne posege. Občudujem babice, ki zmorejo nočno delo kar ves teden.«

Ni bilo potrebno pozvoniti. Stražarja sem le prosil, da me napoti do dežurnega oficirja. Mladen Simič je po službeni dolžnosti v JLA pravobranilec. Pripada mu tudi naloga dežurnega oficirja. »Imamo 24-urno dežurstvo. Rad opravljam to delo, a priznam, da si ne želim izjemnosti in presenečenj. Doma so se že navadili na občasno nočno odsotnost, ker vedo, da je to del naše dolžnosti. Dežurstva nimamo plačanega. Hrano imamo zagotovljeno, kave pa ne,« je v nekaj stavkih

povedal značilnosti svojega dela Mladen.

Nobena luč ni utripala na cesti. Ne vemo, ali so k temu prispevali dežurni dispečer v Elektro Ljubljana – mesto Rudi Mihalec in dežurna monterja Slavko Peček in Jaka Lenarčič. »Ta noč bo mirnejša od onih med delavniki. Kljub temu moramo pozorno slediti dogajanjem na komandni plošči. Odgovarjamo za celotno električno omrežje našega ombočja. Tu je poleg velikih transformatorskih postaj tudi osemsto manjših. Posredujemo ob izpadih elektrike in takrat moramo biti pri delu zelo previdni. Vsako četrto noč smo dežurni,« je nanizal nekaj posebnosti njihovega dela Rudi in dodal, da za to odgovorno delo prejema okrog 27.500 dinarjev mesečno.

Varnostnik v Elektro Ljubljana Anton Jankovič mi je zaželel lahko noč in usmeril sem se v najbolj znano slovensko hišo – radio Ljubljana.

Dežurni dispečer Peter Seničar in tonski tehnik Branko Gričar sta skrbela za



dr. Vasilij Cerar

nemoteno oddajanje nočnega programa. Branko je 12 let tehnik in ker stanuje na bližnji Hudovernikovi cesti,



Branko Gričar

se rad odloči za sobotno nočno delo. Oddaje so posnete in poskrbeti mora le za pravočasno posredovanje poročil. Peter mi je, tako kot postajo preje Rudi, razkazal delovanje dispečerskega centra na radiu. Če radio ne bi imel tega središča, ne bi mogli posredovati oddaj s terena, iz drugih radijskih studijev in oddajati programa. Peter je že 18 let posvetil temu srcu radia, ki utriplje noč in dan. »Kakšna je sobotna – nedeljska delovna noč, ste me vprašali? Ni v redu, ker preveč vpliva na zasebno življenje,« je okarakteriziral teh osem do devet ur Peter.

Branko in Peter sta, če izvzamemo varnostnike, samevala v radijski zgradbi. V bližnjem hotelu Turist pa se je iztekel štajerski družabni večer. Razumljivo je, da je moral biti prisoten vodja strežbe v restavraciji Stane Golja.

»Ta noč ni nič bolj napor-

na od drugih. Od leta 1957. že delam v gostinstvu in sem se privadil nočnega dela. Prav nič me ne utruja. Po vseh teh letih pa me doma še vedno vsak večer težko pričakujejo, ker se bojijo, da se mi ne bi kaj zgodilo. Kaj je pri nočnem delu v restavraciji najbolj zoprno? Če spustiš gosta v zaključeno družbo in ta povzroči slabo razpoloženje ali celo prepir. Mnogokrat sem si že dejal, da na koncu ne bom sprejema novih gostov v restavracijo.«

Še skok do pošte 6, v kateri je nočna in dežurna PTT služba. Tomaž Opeka je bil dežurni, voznik Branislav Vasiljevič in spremljevalec Marko Kramar pa sta mu za nekaj minut delala družbo. Pripovedovali so o strankah, ki želijo že po preteku dneva, žig prejšnjega dne. Čudili so se tem ljudem, ki imajo mnogokrat tudi po trideset dni za ureditev zadeve, a čakajo na zadnje sekunde. Žiga ni mogoče vrniti v prejšnji dan. Dodali so še, da je glavno nočno delo na pošti ob Čopovi ulici, ker razdeljujejo pošto.

Vso noč sem se srečeval z moškimi. Povzpeli sem se moral prav na nebotačnik, točneje v njegov bar, da sem se lahko srečal s Fani Vučkovič in Angelco Šušteršič, točakama v baru. Fani in Angelca delata s sodelavci v baru vse noči, razen ponedeljka. Medtem ko se je prva odločila za nočno delo zaradi boljšega plačila, se je druga vpela vanj zaradi varstva otroka. Le slabe avtobusne zvezi proti Brestu pri Igu jo motijo.

Stane JESENOVEC